MAATALOUS

Meillä on käsissämme huippuluokan laatulihaa.

PUHEENJOHTAJA JYRI TANNER, SUOMEN HEREFORD-YHDISTYS

Rahoituskuri leikkaa kaikkia suoria tukia

EU:n rahoituskuri eli käytännössä maataloustukien 2,45 prosentin leikkaus koskee kaikkia EU:n suoria tukia. Maaseudun Tulevaisuuden uutisissa 11. ja 18.10. tukileikkauksen todettiin virheellisesti koskevan ainoastaan tilatukea.

Nautapalkkio on yksi leikkuriin joutuvista EU:n suorista tuista. Sen ja tilatuen lisäksi leikkaus koskee valkuais- ja öljykasvipalkkiota, tärkkelysperunapalkkiota, uuhipalkkiota ja sen lfa-lisää sekä lypsylehmäpalkkiota ja teuraskaritsan laatupalkkiota.

Tilatasolla rahoituskuri tarkoittaa sitä, että kaikki tilan saamat EU:n suorat tuet lasketaan yhteen, ja 2 000 euroa ylittävästä osasta leikataan noin 2,45 prosenttia.

EU:n komissio esitti ensin neljän ja sen jälkeen 2,45 prosentin leikkausta pari viikkoa sitten. Leikkauksen lopullinen suuruus riippuu jäsenmaiden tahdosta.

Syynä leikkaukseen on EU-johtajien helmikuussa tekemä rahoituskehyspäätös vuosille 2014–2020.

Jäsenmaiden ajamien säästöjen vuoksi maataloustukiin on käytettävissä aiempaa vähemmän rahaa.

Lopullinen tilalle maksettavien suorien tukien määrä ei vielä näy Vipu-palvelussa, josta tuen hakijat voivat tarkastaa tilalle maksettavien tukien määrän. Leikkauksen jälkeinen summa päivittyy palveluun myöhemmin syksyn aikana.

JUHANI REKU

MTT investoi lihanautatutkimukseen

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT:n käyttöön valmistui uusi tutkimusnavetta. Uuden navetan vihkiäisiä juhlittiin perjantaina Ruukissa Siikajoella.

110 naudan kylmäpihatto korvaa runsaat sata vuotta vanhan lämpimän parsinavetan, joka ei vastannut enää nykyajan vaatimuksia ja jossa tutkimuksen ja ruokintakokeiden tekeminen oli työlästä.

”Tämä on tutkimuksellemme tärkeä investointi, jolla turvataan samalla kotimaisen naudanlihantuotannon kilpailukykyä. Nyt meillä on paremmat puitteet ja työkalut kehittää tuotannon kannattavuutta, lihan laatua ja eläinten hyvinvointia”, iloitsee MTT:n kotieläintutkimuksen johtaja **Jutta Siivonen**.

Kustannustehokkaaksi suunniteltu navetta on samantyyppinen kuin alan uudet navetat yleensä. Rakennuksen pohja-ala on noin 1 600 neliötä. Ryhmäkarsinoita on 22, joista jokaiseen sijoitetaan väljästi viisi eläintä.

Vasikat saapuvat navettaan puolen vuoden ikäisinä, ja teuraskasvatus kestää noin vuoden.

Tutkimusympäristön tärkein laite on kanadalainen ruokintajärjestelmä, jonka avulla eläinten yksilökohtaista rehunkulutusta seurataan reaaliaikaisesti. MTT on Euroopassa ensimmäisiä tutkimuslaitoksia, joilla järjestelmä on käytössään.

Sähköisellä korvamerkillä varustetun eläimen kuluttamat rehumäärät mitataan ja syöntitieto lähetään langattomasti navetasta vastaanottimeen. Sieltä tieto siirtyy tietokoneen sovellusohjelman tietokantaan.

Eläinten hyvinvointitutkimukseen kerätään aineistoa navettaan sijoitetuilla 22 kameralla, jotka seuraavat eläinten käyttäytymistä eri koetilanteissa.

TUURE KIVIRANTA

Hereford-miehet kiillottavat lihantuottajain kilpeä

Laidun Hereford Oy sai kunniamaininnan Maaseudun tulevaisuuden tekijät 2013 -kilpailussa. Kolmen tilan yhteenliittymä Teuvalla ja Kauhajoella on ollut toiminnassa kaksi vuotta.

MIRJA KOIVISTO

Teuvalainen Jyri Tanner (vas.), kauhajokinen Antti Toija ja teuvalainen Jussi Harju löivät hynttyyt yhteen kolmen lihakarjatilan kesken ja perustivat Laidun Hereford Oy:n. Hereford-lehmät Aino ja Aavistus tarkenevat ulkosalla talvipakkasillakin.

KAUHAJOKI (MT)

Kahden teuvalaisen sekä yhden kauhajokisen karjatilan muodostama yhteisyritys palkittiin kaksi viikkoa sitten Koneagriamessuilla Jyväskylässä kunniamaininnalla Maaseudun tulevaisuuden tekijät 2013 -kilpailussa.

Karjatilalliset **Antti Toija**, **Jussi Harju** ja **Jyri Tanner** ovat kunniamaininnasta hyvillään.

”Kun joku muu sanoo ääneen, että hyvin on mennyt, se luo uskoa”, Toija toteaa.

Tannerin mukaan kunnianosoitus lisää yrittäjien luottoa omaan tekemiseen.

”Kun kilpailun ideana oli nimenomaan tulevaisuuden tekijä, niin tässä lienee jotain itua.”

Maaseudun tulevaisuuden tekijät -kilpailussa etsitään menestyvää maaseutuyrittäjää, joka edistää toiminnallaan maaseudun elinvoimaisuutta.

Kilpailu on Tuhansien järvien nuorkauppakamarin yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa järjestämä. Kilpailun suojelijana toimii Maaseudun Tulevaisuus.

Vuoropuheluun kuluttajien kanssa

Laidun Hereford Oy tarjoaa kuluttajille mahdollisuuden tilata hereford-karjan lihaa suoraan kotiovelle.

”Meillä on käsissämme huippuluokan laatulihaa. Moni kauppaa Suomessa lihaa suoraan, mutta myyntiä ei ole kunnolla tuotteistettu”, Suomen Hereford-yhdistyksen puheenjohtajana toimiva Jyri Tanner toteaa.

Karjatilalliset ovat kiinnittäneet erityishuomiota siihen, että vuoropuhelu kuluttajan ja tuottajan välillä olisi luontevaa.

Kotimaisen lihan arvostusta pyritään lisäämään jalkautumalla erilaisiin messutapahtumiin levittämään tietoa kotimaisesta lihantuotannosta sekä keskustelemaan kuluttajien kanssa.

”Olemme tuottajina antamassa kasvot elinkeinolle. Työ vaatii kuluttajan luo menemistä. Imagoa erityisesti kaupungeissa täytyy parantaa, jos suomalaista ruokaa halutaan puolustaa”, Toija katsoo.

”Maajussi on nykyään ahdistettu nurkkaan. Skandaaleja syötetään mediaan sitä tahtia, että ihmiset alkavat uskoa niihin. Koemme kuitenkin, että jo parin vuoden työllä olemme saaneet hyviä tuloksia ja asennemuutosta aikaan”, Harju pohtii.

Nettikauppahanke vireillä

Tilausmyyntiä on tarkoitus kehittää ja monipuolistaa tulevaisuudessa.

”Kun nettikauppa saadaan valmiiksi, voidaan myyntiä laajentaa. Tavoitteena on ottaa muidenkin tuottajien tuotteita myyntiin”, Harju avaa.

”Ihmiset löytävät hyvin hereford-lihaa, mutta menestyvään nettikauppaan tarvitaan tuotteita monipuolisesti. Etelä-Pohjanmaan alueella on paljon pientuottajia liha-, kana- ja kasvipuolella.”

Tärkein varmistunut yhteistyökumppani nettikauppahankkeessa on paikallinen vuohenjuustotila.

JUKKA KOIVULA

Kotimaisen kurkun kysyntä nyt tarjontaa suurempi

Sosiaalisessa mediassa liikkuu kauppojen vihannestiskeiltä otettuja kuvia, joissa kauppias pahoittelee kotimaisen kurkun saatavuusongelmia. Kurkkupulan syiksi on mainittu muun muassa tuotannolliset ongelmat tai konkurssit.

Kasvihuonekurkun tarjontatilanteessa ei ole mitään poikkeuksellista, vaan kyse on normaalista kausivaihtelusta, Kauppapuutarhaliiton toiminnanjohtaja **Jyrki Jalkanen** toteaa.

Kurkun perinteinen viljelykausi on loppusuoralla. ”Ne, jotka eivät jatka viljelyä ympäri vuoden, lopettelevat satoaan syksyn valoisuuden, kasvustojen kunnon, kysyntä- ja hintatilanteen sekä lämpötilan perusteella.”

Syksy oli hyvä ja valoisa, joten tarjontaa on riittänyt pitkälle syksyyn. Näihin aikoihin kurkku alkaa tarvita lisävaloa. ”Ne, joilla ei sitä ole, lopettavat tuotannon.”

Kasvihuonekurkkua tuotetaan Suomessa 54 hehtaarilla. Siitä kolmannes on ympärivuotisessa tuotannossa. ”Tosin ne ovat ne tehokkaimmat hehtaarit”, Jalkanen sanoo.

Kotimaisen kasvihuonekurkun osuus kulutuksesta on touko–syyskuussa lähes sata prosenttia ja talvellakin yli puolet.

Kysyntä vähenee tavallisesti syksyllä

Kurkun kulutus on Suomessa suurimmillaan kesä-, heinä- ja elokuussa. Marras–helmikuussa se on pienimmillään.

Kesän suuren kulutuksen taustalla on tottumus, kotimaisen kurkun parempi maku sekä kesäsadon halpuus, Jalkanen listaa.

Tänä syksynä kurkun kysyntä ei olekaan hiljentynyt tavallista tahtia, mikä on johtanut niukkuuteen.

KARI SALONEN

Kurkku alkaa tarvita lisävaloa tähän aikaan vuodesta.

”Tuontikurkulla aukkoa ei voi täyttää, koska se on eri tuote”, Jalkanen sanoo.

Hän pitää sosiaalisessa mediassa levinneitä kuvia myönteisenä ilmiönä. ”Suuri osa kuluttajista haluaa kotimaista ruokaa. On hyvä näyttää kaikille, että sitä on vaikea korvata tuontitavaralla.”

Kurkun tuottajahinta on tällä hetkellä hiukan yli kaksi euroa kilolta. Kesällä hinta liikkui 1,20–1,40 eurossa mutta kävi välillä 80 sentissä.

Konkurssit eivät todellinen syy

Konkursseihin vetoamista Jalkanen ei pidä perusteltuna.

”On totta, että yksi Pohjanmaan viljelmä meni kesällä konkurssiin, mutta tuotantoa jatkavat jo muut. Kyse oli noin hehtaarin tarhasta eli muutamasta prosentista Suomen tuotannosta. Se ei heilauttanut markkinatilannetta.”

Kasvihuoneyritysten konkurssitapaukset ovat harvinaisia. ”Jos meillä on 1 400 yritystä, niin konkursseja on vuodessa kymmenen tai sen alle.”

Luonnollinen rakennekehitys on paljon nopeampaa. 2000-luvulla kasvihuoneyrityksiä on lopetettu 50–80:n vuosivauhtia.

SATU LEHTONEN

Suorakylvö yleisintä vilja- ja sikatiloilla

Vilja- ja sikatilat suosivat suorakylvöä muita enemmän. Maitotiloilla sitä ei juurikaan käytetä.

Näin kertovat Gallup Elintarviketiedon tekemän viljelijäkyselyn tulokset. Tutkimuslaitos kysyi asiaa Maaseudun Tulevaisuuden toimeksiannosta. Kysymykseen vastasi syyskuun lopulla noin 500 viljelijää.

Valtaosa vastanneista ei käytä lainkaan suorakylvöä. Toisessa ääripäässä ovat ne viisi prosenttia tiloista, jotka kylvävät kaikki peltonsa suorakylvömenetelmällä.

Suurin tilajoukko kuuluu siihen ryhmään, jossa suorakylvössä on ”jonkin verran” eli alle neljännes pelloista.

Viljatiloista kahdeksan prosenttia ilmoittaa käyttävänsä pelkkää suorakylvöä. Sikatiloista näin kertoo seitsemän prosenttia. Lisäksi toiset seitsemän prosenttia sikatiloista suorakylvää yli puolet pelloistaan.

Maitotiloista 89 prosenttia ilmoittaa, ettei käytä suorakylvöä lainkaan.

Myönteisimmin suorakylvöön suhtaudutaan suurimmilla ja keskimääräistä nuorempien viljelijöiden hallinnassa olevilla tiloilla.

Tätä havainnollistaa niiden osuus, jotka eivät käytä suorakylvöä lainkaan. Alle 14 hehtaarin tiloilla tämän joukon osuus on 91 prosenttia ja yli 75 hehtaarin tiloilla 70 prosenttia.

Alle 45-vuotiaista 77 prosenttia ei käytä lainkaan suorakylvöä. Yli 60-vuotiaista vastaava osuus on 89 prosenttia.

Vastaajilta kysyttiin myös, miten he arvelevat suorakylvöalansa muuttuvan ensi vuonna.

68 prosenttia aikoo pitää alan ennallaan, neljännes lisää suorakylvöä ja seitsemän prosenttia vähentää sitä.

Iso ala kasvipeitteistä

Vastaajilta kysyttiin myös, miten suuri osa heidän pelloistaan on tulevana talvena kasvipeitteistä.

Peräti neljännes vastasi, että koko peltoala on kasvipeitteinen. 38 prosentilla tiloista kasvipeitteistä alaa on yli puolet pelloista.

Vain kuusi prosenttia tiloista ilmoitti, ettei niillä ole kasvipeitteistä alaa lainkaan.

SATU LEHTONEN

Kuinka suuri oli suorakylvön osuus tilanne kylvöalasta tänä vuonna?

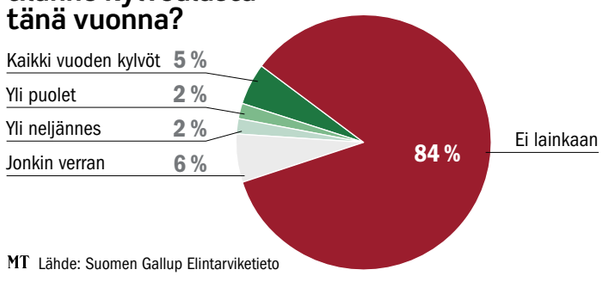

MT Lähde: Suomen Gallup Elintarviketieto

Kuinka paljon pelloistanne on ensi talvena kasvipeitteisenä?

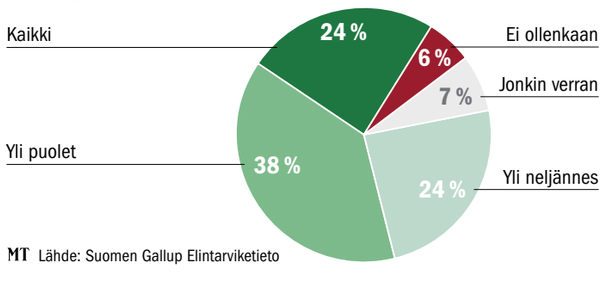

MT Lähde: Suomen Gallup Elintarviketieto